

seende. Jeg kommer nu til de Private. Naar f. Ex. en privat Mand har op sagt mig et Laan til December Termin, og jeg ikke kan faae Pengene paa anden Maade end ved at tage Laanet i September, saa tror jeg ikke, at der i almindelige Tilfælde og navnlig, naar disse nye Terminer existere, vil være Noget til Hindre for at formaa den private Mand til at modtage Pengene 3 Maanedes tidligere, saa heller ikke i den Henseende forekommer det mig, at der kan være nogen stor Vanskelighed tilstede. Derimod er det jo aabenbart en Fordel for Debitorerne, at i deres Pengeomsætninger Hovedstolen og Renterne kunne følges ad. Dette synes mig at være klart, og dersom man vedtager et Lovforslag, som i Overensstemmelse med Vindringsforslaget indskrænker sig til Renterne alene, saa vil Følgen deraf meget let blive den, at naar Pengeinstitutterne ikke kunne gjøre nogen Forandring med Hensyn til Hovedstolen, saa lægge de Renternes Betaling hen til Marts og September Termin. Jeg har her nærmest Landeieendomsbesidderne for Øie, som sidde inde med den største Del af denne Art Laan. For disse Menneker vilde det være den uheldigste Tid at betale Renter paa, dersom de skulde betale dem midt i Høstens Tid, i September Maaned, forinden de havde tilveiebragt Penge gjennem Salg af deres Varer, eller i Marts Maaned, umiddelbart efter Vinterens Ophør og forinden Sommerproduktionen er kommen i Gang. Jeg tror, at de fleste vilde se dette meget nødt, og at de vistnok langt vilde foretrække at betale Renterne i Juni og December. Jeg tror derfor ikke, at den Frygt, som den ærede Forslagsstiller nærer med Hensyn til Lovforslagets Følger, har saa meget at betyde, hvorimod det er ganske vist, at de Ulemper, som vilde fremstaa ved, at Rentebetalingerne overveiede bleve henlagte til Marts og September, efter min Formening vilde være betydelige.

M. P. Bruun: Det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (W. Petersen) yttrede, at det ikke var ualmindelig, at der affluttedes Laan imellem Terminerne i den fynnste Kreditforening. Det ærede Medlem har paa en Maade Ret heri, men dog vistnok ogsaa kun paa en Maade. Jeg kjender ikke Forholdene i den nævnte Kreditforening; men det er et Forhold, som finder Sted i alle Kreditforeninger, at et Laan, som ikke har kunnet blive færdigt til en bestemt Termin, først berigtiges efter Terminen eller senere. Laanet udbetales altsaa senere, maaffte først efter 2 a 3 Maaneders Forløb; men det regnes da altid som givet fra den forudgaaende Termin. Det er ikke meget hyppigt, at dette indtræffer; men det indtræffer vistnok i alle Kreditforeninger. Det synes mig dog egentlig ikke, at dette vedrører den Sag, som nu foreligger; thi de omtalte Laan blive jo i alt Fald at regne fra den forudgaaende Termin, og med-

føre altsaa altid den Bekostning, at Vedkommende f. Ex. maa betale Renter i 3 Maanedes, uden at have faaet Laanet. Det forekom mig, at det Foredrag, som den ærede Landssthingsmand fra Fyen holdt, nærmest var rettet imod at beholde Renteterminerne fastslaaede til Juni- og Decembermaaned. Saa vidt jeg kunde forstaa, var det egentlig ikke saa meget Spørgsmaalet om Hovedstolen, som han kom ind paa, og hvad Renteterminerne angaa, gaar Vindringsforslaget netop ud paa, at der med Hensyn til dem skulde gives Frihed. Det, som jeg har frygtet for — tillader jeg mig at svare den ærede Landssthingsmand for Falster (Oxenbøll) — er den Ulempe, der fremkommer for Laantageren ved, hvad man kalder Ombytningen. Spørgsmaalet er, hvorledes Debitorerne derved kunne blive bebyrdede. Dette kan ske netop i de Tilfælde, som ere meget hyppige, hvor man har et Prioritetslaan, som bliver op sagt og istedfor samme maa tage et andet Prioritetslaan. Hvor der kun er Spørgsmaal om Eierliste, er der ingen Vanskelighed; heller ikke, hvor der er Spørgsmaal om et helt nyt Laan, hvor en Eiendom ikke i Forveien er forhæftet; Vanskeligheden indtræder, naar der — hvad der er meget hyppigt i Kreditforeninger — samtidig med, at der stiftes et nyt Laan, indfries et ældre. Jeg sætter, at det træffer, at en Mand har faaet op sagt en Prioritet til Udbetaling i Decembertermin, han søger et Laan til Indfrielse af det ældre, men kan ikke faa det til December Termin. Kreditforeningen siger f. Ex.: Du kan faae Laanet men ikke til December Termin, enten til Marts eller September; derved kommer han i Forlegenhed. Som Forholdene nu ere, vil han i Reglen kunne ombytte Laanene; der er ikke nogen Vanskelighed derved. Dokumenterne sendes samtidigt til Retsskriveren. Men i det Tilfælde, at Opnaelsen af det nye Laan falder i en anden Termin, end Betalingen af det gamle, saa er Vedkommende nødt til enten at stifte to Laan, først et Laan paa tre Maanedes og dernæst et fortsat — og det kan ikke nægtes at være forbunden med ikke ubetydelige Omstændigheder; — eller til at søge Laanet kontraheret paa anden Maade. Han kan give Stadesløsbrev, men det vil altid være forbundet med større Bekostning end den simple Maade at bytte Laanet ved, hvad Indenrigsministeren forleden kaldte det døde Punkt. Hvor ofte Tilfældet vil indtræde, hvor stor Staden vil blive, er vanskeligt at sige, man kan umuligt vide, hvormange Laangivere ville flytte Terminerne, men jeg holder mig overbevist om, at alle saa ville gjøre det, og det vil i Tidens Løb medføre alle saa Ulemper, ligesom det utvivlsomt i denne Art Forhold maa være et Gode, at de ere særdeles stabile.

Oxenbøll: Ja, den ærede Forslagsstiller maa undskylde mig, at jeg endnu ikke rigtig er med. Han siger, at, naar en Debitor har op sagt